

ಚಿಂತನೆಯೆಂಬ ಮಹಾಶಕ್ತಿ

-ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್

(ಅನೀಶ್)

“ನಾವು ಏನಾಗಿರುವೆವೋ ಅದಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಯೋಚನೆಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಯೇ ಇಂದಿನ ನಾವು, ಈಗಿನ ಯೋಚನೆಗಳಂತೆ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವಿರುವುದು. ಪ್ರದುಷ್ಟ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ದುಃಖವು ಸಿಕ್ಕರೆ, ಕುಶಲ ಪ್ರಸನ್ನ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದಲೇ ಸುಖವು ಲಭಿಸುವುದು, ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಆಯ್ಕೆಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು, ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ಉನ್ನತವಾಗಿರಲೆಂದು ಅಶಿಸಿದರೆ ಈಗಿನ ಯೋಚನೆ-ಯೋಜನೆ, ನಿರ್ಧಾರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಯೋಚನೆಗಳಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ಭವ ,ಯೋಚನೆಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಸಹಾ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತೇವೆ.”

--ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು.

ಚಿಂತನೆ

ಚಿಂತನೆಯು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಚಿಂತನೆಯು ಯೋಚನೆಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದಾಗುತ್ತವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಚಿಂತನೆಯು ಯೋಚನೆಗಳ ಮಹಾಸಮೂಹವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ನಾವು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇ ಇರುತ್ತೇವೆ, ಆಳ ನಿದ್ರೆಯ ಹೊರತು ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಾಕುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪದಗಳು ಯೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಭಾವವೇಶದ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಎನ್ನಲಾಗದು, ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಎನ್ನಲಾಗದು. ಇದು ಐಚ್ಛಿಕ ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಚಿಂತನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ (ಚಿಂತನೆಯ)ವಿಷಯ ಇವಿಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ಭಾಗವಿಸುವವು ಜೋತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ಅಥವಾ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆಯುತ್ತವೆ. ಜೋತೆಗೆ ನಮ್ಮ ನೆನಪು ಇದ್ದಷ್ಟು, ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಚಿಂತನೆಯು ಸ್ವ-ಭಾಷಣದಂತೆ ಶಾಬ್ದಿಕವಾಗಿ, ವಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮನೋಭಾವನೆಗಳಂತೆ , ಕಲ್ಪಿತ ಚಿತ್ರಗಳಂತೆ, ಆಕಾರಗಳಂತೆ, ನಕ್ಷೆಗಳಂತೆ, ಅಂತರಿಕದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು ,ಹೀಗೆ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಕಲನ, ಸಂಬಂಧಪಡದ ವಿಷಯಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿ ತರ್ಕದ ವ್ಯವಕಲನವು ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ವಿಷಯಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಭಾಗಕಾರದಂತೆ ವಿಭಜಿಸುತ್ತಾ ವರ್ಗೀಕರಣವೂ ನಡೆಯುವುದು ,ಚಿಂತನೆಗೆ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಅಧಾರವಾಗಿದೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಚಿಂತನೆಯು ಗುಣಾಕಾರದಂತೆ ಅಸಂಖ್ಯಪಟ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಚಿಂತನೆ ತಿಳಿದೂ ಅಥವಾ ತಿಳಿಯದೆಯೇ ತರ್ಕದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದು, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹಾದಿಯು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಉಪಾಯ, ನಿರ್ಧಾರ, ಮನೋಭಾವ, ಜ್ಞಾನ ,ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರದವರೆಗೂ ಸಾಗುವುದು. ಇನ್ನು ಅದರಾಚೆಗೂ ಸಾಗುವುದು ಚಿಂತನೆಗೆ ತರ್ಕವೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ , ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದಷ್ಟು ನಾವು ಇನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬಲ್ಲೆವು. ಪರಿಣಾಮವಶಾತ್ ಉತ್ತಮ ಜ್ಞಾನವು ದೊರೆಯುವುದು.

ಚಿಂತನೆಯು ಒಂದು ಕಲೆಯಾಗಿದೆ, ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಚಿಂತನೆಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ, ಚಿಂತನೆಯಿಂದಲೇ ನಿಜವಾದ ಕಲಿಕೆಯು ಆರಂಭವಾಗುವುದು, ಚಿಂತನೆಯು ನಂಬಲಾಗದಷ್ಟು ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಮಾನವನ ವಿಮುಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗವು ಚಿಂತನೆಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುವುದು, ಚಿಂತನೆಗೂ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಗೂ ಪರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ದಾಸ್ಯತ್ವದ ಪರಮಾವಧಿಯ ಸರಿ. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧರು, ಸಾಕ್ರಟೀಸ್, ಜಿದ್ದು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಯಂ ಚಿಂತನೆಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೇರಿಸಿದರು, ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ ಚಿಂತಿಸುವವನೇ ಮೊದಲ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮಾನವ ಎಂದು ಜಿದ್ದು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಬೋಧನೆಯಾಗಿತ್ತು. ೨೪ ಗಂಟೆಗಳ ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ತರ್ಕಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ತಾನೇ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುವವರೆವಿಗೂ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಕ್ರಟೀಸ್ ತುಂಬ ಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದ್ದನು. ಬುದ್ಧಭಗವಾನರು ೪೯ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸ್ವಯಂ ಆಗಿಯೇ ಯಾರ ಸಹಾಯವು ಇಲ್ಲದೆ ಸಂಯಕ್ ಸಂಬೋಧಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು ,ಪರರು ಸಹಾ ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ತನ್ನಂತೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು..

ಚಿಂತನೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ

ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಚಿಂತನೆಗೆ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಕುತೂಹಲವಾಗಿರಬಹುದು, ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಸತ್ಯಶೋಧನಾಸಕ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಉನ್ನತ ಸುಖದ ಹುಡುಕಾಟವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಅಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಯ ಆಗಿರಬಹುದು, ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ ನೂಟನ್ನನು ಆಫಲ್ ಮರದಕೆಳಗಿದ್ದಾಗ ಆಫಲ್ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಆತ ನಡೆಸಿದ ಯೋಗ್ಯ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯ ಸತ್ಯ ಹೋರಹೊಮ್ಮಲಿಲ್ಲವೆ ? ಚಿಂತನೆಯಿಂದಲೇ ಸತ್ಯ ಹೋರಹೊಮ್ಮುವುದು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೆ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಕಿಮಿಡಿಸ್ ನು ತೇಲುವ ತತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಾಗ ಸ್ನಾನದ ಕೋಶದಿಯಿಂದ 'ಯುರಕಾ' ಎಂದು ಆನಂದದೋದ್ಗಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊರ ಬಂದಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೋತ್ತೆ ಇದೆ. ಈಗಂತು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿ ಅನೇಕನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೂರಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಮಹಾ ಸೇತುವೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ, ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಜೀವನದ ಮಾರ್ಗಗಳೇ ರೂಪಿತಗೊಂಡಿವೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಬಲ್ಬುಗಳು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಹಾ ಬೆಳಕು ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡರೇ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು , ಉನ್ನತರಾಗಲು, ಮಾನಸಿಕ ಬಲಿಷ್ಠತೆ ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು, ಚಿಂತನೆಗಳು ಕೇವಲ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ತಾತ್ವಿಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಜನಸಮಾನ್ಯರು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಾನ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲು ಸಹಾ ಯೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ವಿಮರ್ಷೆಯು, ವೃತ್ತಿಯ ಅಭಿರುದ್ಧಿಗೆ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೆ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲೆ ಅಪಾರ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಲಿಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಚಿಂತನೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೃಶ್ಯಗಳು ಸಹಾ ಚಿಂತನೆಗೆ ಮಹಾ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ ಬುದ್ಧಭಗವಾನರು ರಾಜಕುಮಾರರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಕಂಡಂತಹ ರೋಗಿ, ವೃದ್ಧ, ಶವ ಹಾಗೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ದೃಶ್ಯವು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಸಂಭೋದಿಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

“ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ಬಲಾಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?” ಎಂದು ಅಂಗ್ಲ ಲೇಖಕನೊಬ್ಬನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಚಿಂತನೆಯು ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು ಸಹಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಬಲ್ಲದಲ್ಲವೆ ? ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೆ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಅತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಕಸಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಉನ್ನತ ಮನೋಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಉನ್ನತ ಶಿಖರವೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಉನ್ನತ ಚಿಂತನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉನ್ನತ ಮನೋಭಾವವು ಸಹಾ ಉಂಟಾಗಲಾರದು ಒಬ್ಬನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ನಿಸ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಆತನಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ, ದಂದ್ವ ಹಾಗೂ ಮೌಢ್ಯತೆಗಳು ಅಳಿದು ಯೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಯೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದಾಗಿ ಆತನು ಯೋಗ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಯೋಗ್ಯ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದಾಗಿ ಆತನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾತುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಅದರ ಪರಿತಾಂಶವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಒಳಿತೆ ಆಗುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಚಿಂತನೆಯು ಪರಮ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ನಿರ್ಧಾರಶಕ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದೆ ಪರರಲ್ಲು ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯಲು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುವಂತಹ ಮಿಥ್ಯ ಸಲಹೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅನಾಹುತ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದಷ್ಟು ನಾವು ಇನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬಲ್ಲೆವು. ಪರಿಣಾಮವಶಾತ್ ನಾವು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು, , ಅದರಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಯೋಗ್ಯ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ, ಹಾಗೂ ತರ್ಕಭರಿತ ಸೂತ್ರಗಳ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಸಾಗಿದಾಗ ಅಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯು ಯೋಗ್ಯ ನಿರ್ಧಾರದ ಉತ್ಪನ್ನವು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಗುವುದು.

ಪ್ರತಿ ಮಾನವನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಅದೇಂದರೆ ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ , ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬಗ್ಗೆ , ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ , ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯ ವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ, ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸದ ಬಗ್ಗೆ, ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸದ ಬಗ್ಗೆ , ತನ್ನ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಆತನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆತನ ಅಭಿರುದ್ಧಿಯು ಆಗಲಾರದು.

ಚಿಂತನೆಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳು

ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇವಲ ೩ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಲು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ.

ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ: ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯಿಂದಲೇ ಮಾನವನು ಇಡೀ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಆಹಾರವಾಗಿರಬಹುದು, ಉಡುವ ಸುಂದರ ವಸ್ತ್ರವಾಗಿರಬಹುದು, ಇರುವ ಮನೆ, ಬಂಗಲೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಔಷಧಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಟಿ.ವಿ., ರೇಡಿಯೋ, ಸಿನಿಮಾ, ಡಿ.ವಿ.ಡಿ., ಇತ್ಯಾದಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಯಾವುದೇ ವಾಹನವಾಗಿರಬಹುದು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಂತು ತಮ್ಮ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ನಿತ್ಯವೂ ನವನವೀನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಅಥವಾ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕಲೆಕಾರರು, ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ವೃತ್ತಿಪರರು, ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್ನಿತರರು ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿಯದೆಯೂ ಹೊಸತನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ವೃದ್ಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಡಿಸನ್‌ನು ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದು ಹೀಗೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸಹಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿದೆ.

ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನವೀನವಾಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಹೊಸ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರಬಹುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಶೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತರ್ಕಯುತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ನಿಯಮತೀತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆಯು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ೨ ಅಥವಾ ೩ರನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಹೊಸತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ಎರ್ರಬಿರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಹೊಸತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊಸತು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯ ಚಿಂತನೆಯ ಬಳಕೆಯಿಂದಲೂ ಹೊಸತನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸತನ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

೨. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ: ವಿಚಾರಶೀಲರು, ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಿಣಿಗಳು, ಪತ್ತೇದಾರರು, ಟೀಕೆಕಾರರು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವದವರು ಇನ್ನಿತರರು ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಸತ್ಯ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದರಿಂದಾಗಿ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಿಥ್ಯದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ನಿಸ್ಸಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ತಾವು ನೋಡಿದ್ದನ್ನು, ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು, ಯೋಚಿಸಿದನ್ನು, ಹಾಗೂ ನಂಬಿದ್ದನ್ನೇ ನಿಜವೆಂದು ಸಾಧಿಸಲು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹವರು ಎಂದಿಗೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತಕರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಕರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಪರರ ಚಿಂತನೆಗೆ ಗೌರವವೂ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇ ಅಥವಾ ನಂಬಿರುವುದೇ ಸತ್ಯ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸತ್ಯವು ಸುಂದರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಕುರೂಪವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಸತ್ಯವೂ ಶುಭವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಅಶುಭವೂ ಆಗಿರಬಹುದು, ಸತ್ಯವೂ ಸಿಹಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಕಹಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿತ್ತಾ, ಸಂಶೋಧಿಸುತ್ತಾ, ವಿಮರ್ಶಾವಾದಿಗಳು ಮಿಥ್ಯದಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸತ್ಯವೆಂದರೆ ತೋರಿಕೆಗೆ ಕಾಣಿಸುವದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದರಾಚೇಗೂ ಅ(ನಾ)ವರಣ ಜ್ಞಾನವಿದೆ, ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಕರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ, ವಿಭಾಜಿಸಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತಕರು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಕರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಪರ್ಕರಹಿತತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಬಹುಷಃ ಇದೇ ಹಾಗೂ ನಿಖರವಾಗಿ ಇದೇ ಎಂಬಂತಹದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ವಾಸ್ತವಗಳಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವಂತಹವರಾಗಿರಬೇಕು, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾದ ಶಬ್ದಭಂಡಾರವಿದ್ದರೆ ಒಳಿತು, ಅವರು ವಾಗ್ಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನ. ಈ ಬಗೆಯ ಗುಣಗಳಿದ್ದವರು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತಕರಾಗುತ್ತಾರೆ.

೩. ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ: ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹರಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ, ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯದಲ್ಲಿ, ತರ್ಕನೈಪುಣ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ, ಗಣಿತದಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚಿಂತನೆಯು ನಿಖರತೆ ತರ್ಕ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ ಚೀನಾದ ಲೆಖ್ನಿಗನೊಬ್ಬನು ಸೂರ್ಯನಿಂದಾಗುವ ನೆರಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ರೇಖಗಣಿತದ ಸೂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಆತನು ಸೂರ್ಯ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯ ಅಂತರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದನು. ವೈದ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ರೋಗ ಲಕ್ಷಣ, ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಹಾಗೂ ಔಷಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಸಿ ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಧದ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದೇ ವಿಷಯವನ್ನು, ಅದರ ಚಿಂತನೆಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಅನೇಕ

ಒಂದೇ ಚಿಂತನೆಯ ವಿಷಯವು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಚಿಂತಕರಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಚಿಂತನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ

೧. ಒಬ್ಬ ಪಾಪಿಗೆ ದೀಪವೂ ದ್ವಂದ್ವಂಸಕಾರಿ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಬಹುದು

೨. ಅದೇ ಸಮಾನ್ಯ ದೀಪವು ಎಡಿಸನ್ನಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾದರೆ,

೩. ಐನ್ ಸ್ಟೈನ್ ನಂತಹ ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ದೀಪವು ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ನೀಡಿ ಬೆಳಕು 'ಕಣ' ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದು 'ಅಲೆಯು' ಸಹಾ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದನು

೪. ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಗೆ ದೀಪವು ಧ್ಯಾನದ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಕೇವಲ ಎಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ ದಿವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಯಿತು,

೫. ಮಗುವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡತಹ ಕಿಸಗೋತಮಿಯು ಬುದ್ಧರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಬುದ್ಧರು ಆಕೆಗೆ ಸಾಸುವೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಕೆಯ ಮನವನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ, ಅದರ ಇದೇ ಕಿಸಗೋತಮಿಯು ಒಮ್ಮೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿದಳು "ಈ ದೀಪಗಳಂತೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳು ಸಹಾ; ಹೇಗೆಂದರೆ ಕೇಲವೊಂದು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಕೆಲವು ಮಿಣುಕುಮಿಣುಕು ಉರಿಯುತ್ತವೆ, ಅದರ ನಿಬ್ಬಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವವರು ಎಂದಿಗೂ ಕಾಣಲಾರರು. ಅಂತಹ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯುವ ಏಕ ದಿನವೂ ಪರರ ನೂರು ವರ್ಷದ ಜೀವನಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು..." ಎಂದು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆಕೆಯು ಜ್ಞಾನೋದಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಳಿಸಿ ಪರಮಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಳು.

೬. ಮಹಾನ್ ಭವಿಷ್ಯಕಾರ ನಾಷ್ಮೋಡಮಸ್ ದೀಪವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ಅಪಾರ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸುಖ್ಯಾತನಾದನು.

೭. ಚಿತ್ರಕಾರನಿಗೆ ದೀಪವು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಕಲಾಕೃತಿಯ ವಸ್ತುವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೮. ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ದೀಪವು ವಿಕ್ರಯದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಅದರ ಕುರಿತು ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸಬಹುದು.

೯. ವಿಮರ್ಷಕರು ಬೆಳಕು ಅಥವಾ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ದೇವರಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಬಹುದು.

೧೦. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕರು ಹೂಸ ಹೂಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬಹುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಚಿಂತಕರು ತಮ್ಮ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಚಿಂತನೆಮಾಡಬಹುದು.

ಚಿಂತನೆ ಹೇಗೆ ?

ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಸ್ವ-ಅವಲೋಕನದಿಂದ ಆರಂಭಿಸೋಣ.

ಸ್ವ-ಅವಲೋಕನ: ಅಂದರೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ವ-ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಸ್ವ-ವಾಚವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ವ-ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು. ಸ್ವ-ಅವಲೋಕನವು ಸುಲಭವಾದುದು, ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನವೇ ಕಠಿಣವಾದುದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ರಾಹುಲನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಸುತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

ಬುದ್ಧಭಗವಾನರು: ರಾಹುಲ ದರ್ಪಣವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ?

ರಾಹುಲ: ಭಗವಾನ್ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿವುದಕ್ಕಾಗಿ ..

ಭಗವಾನರು: ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಹುಲ ದೇಹದಿಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಮಾತಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವ/ಮಾತನಾಡುವ/ಯೋಚಿಸುವ ಮುನ್ನ ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕು: “ಈ ನನ್ನ ಶಾರೀರಿಕ ಕಾರ್ಯ ದಿಂದ/ಮಾತಿನಿಂದ /ಯೋಚನೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಅಹಿತವಾಗುವುದೇ ಅಥವಾ ಪರರಿಗೆ ನೋವಾಗುವುದೇ ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆ ಕೃತ್ಯವಾಗಲಿ, ಮಾತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯೋಚನೆಯಾಗಲಿ ವರ್ಜಿಸಬೇಕು...ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.”

ಹಾಗೇಯೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ/ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ/ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೀಗೆಯೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕು: “ಈ ನನ್ನ ಶಾರೀರಿಕ ಕಾರ್ಯ ದಿಂದ/ಮಾತಿನಿಂದ /ಯೋಚನೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಅಹಿತವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಪರರಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆ ಕೃತ್ಯವಾಗಲಿ, ಮಾತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯೋಚನೆಯಾಗಲಿ ವರ್ಜಿಸಬೇಕು... ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.”

ಹಾಗೇಯೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕು: “ಈ ನನ್ನ ಶಾರೀರಿಕ ಕಾರ್ಯ ದಿಂದ/ಮಾತಿನಿಂದ /ಯೋಚನೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಅಹಿತವಾಯಿತೆ ಅಥವಾ ಪರರಿಗೆ ನೋವಾಯಿತೆ ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆ ಕೃತ್ಯವಾಗಲಿ, ಮಾತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯೋಚನೆಯಾಗಲಿ ವರ್ಜಿಸಬೇಕು... ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.”

“ರಾಹುಲ ಹೀಗೆ ನೀನು ಸುಶಿಕ್ಷಿತನಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ‘ನಾನು ನಿರಂತರ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ, ವಾಚಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆನು.’ ಹೀಗೆ ನೀನು ಸುಶಿಕ್ಷಿತನಾಗಬೇಕು.”

ಆದನ್ನು ಅಲಿಸಿದಂತಹ ರಾಹುಲ ಆನಂದಯುತ ಧನ್ಯತೆಯ ಭಾವ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೂ ಮಾಡಬಹುದು:

- “ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಏನು ತಿಳಿದಿದೆ ?”
- “ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ? ಅವು ಬೆಲೆಬಾಳುವಂತಹುದೇ ? ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದುದೆ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯರಹಿತವಾದುದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಹುದೇ ?”
- “ನಾನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ? ನಾನು ಯಾವ ಯಾವ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರುವೆನು ?”
- “ನನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ?”
- “ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವಿಧಗಳಿಂದ ದೂರೀಕರಿಸಬಹುದು ?”
- “ನನಗಿರುವ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳೇನು ?”
- “ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಸಮಾರ್ಥಗಳಾವುವು ?”

- “ನನಗೆ ನಾನೇ ಶತ್ರುವಾಗಿರುವೇನೆ ?ಹೇಗೆ ?”
- “ನನ್ನ ಅವನತಿಗೆ ಪರರಿಗಿಂತ ನಾನೇ ಹೇಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವೆನು ?”
- “ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ ?”
- “ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲತೆಯ ಗರಿಷ್ಠತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ?”
- “ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯತೆಗೆ ಮೀರಿದ ಜಾಗರೂಕತೆ ಇದೆಯೇ ?”
- “ನಾನು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತೇನೆ ? ಹಾಗು ಒಂದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೇನೆ ?ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೊಂದುತ್ತೇನೆ ?”
- “ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ? ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೇ ?”

ಹೀಗೆಯೆ ಹಲವಾರು ವಿಧಗಳಿಂದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಚಿಂತನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸ ಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಮನಶ್ಶಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಸಮಜದ ಬಗ್ಗೆಯು ಚಿಂತಿಸ ಬೇಕು.ಹೀಗೆ ಚಿಂತಿಸಿದಾಗ, ನಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗು ಸೋಲಿಗೆ ಇರುವ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು ಗೋತ್ತಾಗುವವು. ಹಾಗೆಯೆ ನಮ್ಮ ಲಾಭ-ನಷ್ಟಗಳಿಗೇ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವುದು. ಆಗ ನಿಂದಾತೀತವಾದ ಜೀವನ ಆಚರಿಸಿ ಸುಖಿಯುತ ಜೀವನ ನಡೆಸುವೆವು. ವೃತ್ತಿಪರರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಬಹಳಷ್ಟು ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಚಿಂತನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹವು ಯಾವುವು ?

ಗಮನ ಹರಿಸುವಿಕೆ, ನೆನಪು, ನಿರಂತರ ಏಕಾಗ್ರತೆ, ವಿಷ್ಲೇಶಿತವಾಗಿ,ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹೋಗುವಿಕೆ, ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿಕೆ, ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಪ್ರತಿ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವಿಕೆ, ಹೊಸತನ, ಕಲ್ಪನಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ಅಂದರೆ ಚಿತ್ರಗಳ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ, ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳ, ನಕ್ಷೆಯ, ವರ್ಣಗಳ ಸಮ್ಮಿಲನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಚಿಂತನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವು.

ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಹಾಗು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಯೋಚಿಸದಂತೆಲ್ಲಾ ಹಾಗು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಹಾಕಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಯೋಗ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಸಿಗುವುದು.ಹಾಗೆಯೇ ಯಾರು ? ಯಾರಿಗೆ ? ಯಾರದ್ದು ? ಏನು ? ಏಕೆ ? ಏಕೆಲ್ಲ ? ಯಾವಾಗ ? ಎಲ್ಲಿ ? ಹೇಗೆ ? ಎಷ್ಟು ? ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಚಿಂತನೆಯು ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು.ಇಡೀ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಲೆಹಾಕಿದಾಗ ಹಾಗು ಹೊಸ,ಹೊಸ ಐಡಿಯಾಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಇನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿಬರುವುದು.

ಯಾವ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗು ಯಾವ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ?

ಸ್ವಾರ್ಥಯುತ, ಕೋಪದ, ಅಸೂಯೆಯ, ಕ್ರೋಧದ, ಸಂಶಯದ,ಸೋಮಾರಿತನದ,ಚಿಂತೆಯ, ಭಯದ, ಮೌಢ್ಯಭರಿತ,ಈ ರೀತಿಯ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೇ ಈ ರೀತಿಯ ಯೋಚನೆಗಳು ಮಾನಸಿಕ ಕಲ್ಮಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ದುಃಖದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತದೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯು ದುರ್ಬಲನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪರರಿಗೂ ಹಾಗು ತನಗೂ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹೀಗಾಗಿ ಅವನ್ನು ಮಿಥ್ಯ ಚಿಂತನೆ ಎನ್ನುವರು.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ, ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಯೋಚನೆಗಳಾದ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಯುತ ಪರಿಶುದ್ಧ ಪ್ರೀತಿ, ಕೋಪವಿಲ್ಲದ ಸ್ನೇಹದ, ಅಭಿನಂದನಾತ್ಮಕ ಪ್ರೀತಿಯ, ದಯೆಯ, ನಂಬಿಕೆಯ, ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲತೆಗೆ ಪ್ರಚೋದನಾತ್ಮಕ ಯೋಚನೆ, ಚಿಂತಾರಹಿತ ಶಾಂತತೆಯ ಯೋಚನೆ, ಭಯರಹಿತ ಧೈರ್ಯದ, ಜ್ಞಾನಭರಿತ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅವುಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮಗೂ ಹಾಗು ಪರರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮಂಗಳವಾಗುತ್ತದೆ.ಹೀಗಾಗಿ ಇವನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಚಿಂತನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಹೇಗೆ ಯೋಚಿಸುವರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುವಿರಿ

ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಯೋಚನೆಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಯೇ ಇಂದಿನ ನಾವಿಗಿದ್ದೇವೆ, ಇಂದಿನ ಯೋಚನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇ ಮುಂದಿನ ನಾವು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವು ರಚಿತವಾಗುವುದು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ ಬೇಡ, ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಬೇಡವೆ ಬೇಡ.ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಮನೋಭಾವವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಮನೋಭಾವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯವೂ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸೋಲುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೋಲುವಿರಿ, ಜಯಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಜಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು, ಹಾಗೆಯೇ ಮನೋಭಾವದಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಕುರೂಪವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುವುದು, ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ.ಯಾರು ಸದಾ ತನ್ನನ್ನು ಬಲಹೀನ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೋ ಆತನು ಎಂದಿಗೂ ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಲಾರ, ಅದರ ಯಾರಿಗೆ ತಾನು ಬಲಿಷ್ಠನೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆಯೋ ಆತನು ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ, ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಶಕ್ತಿಯೇ ಜೀವನದ ,ಭರವಸೆಯ, ಆರೋಗ್ಯದ ಹಾಗೂ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯುತ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರೋಣ.ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡದೆ ಇರೋಣ .ನಾವು ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆಯೇ ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಅವರಂತೆಯೇ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿದರೆ, ಅವರಂತೆಯೇ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರಂತೆಯೇ ಆಗುವೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಘಟನೆಯು ಹೀಗೆ ಇದೆ:

ಶ್ರಾವಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತನೆಂಬ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದನು, ಅತನು ದೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಲನೇ ದಿನದಂದು ಹಿರಿಯ ಭಿಕ್ಷುಗಳೊಂದಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ , ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರು ನೀರಿಗೆ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದನು, ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಡಗಿಗಳು ಮರದತುಂಡುಗಳಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕಾರ ನೀಡಿ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡನು, ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಣ ನಿರ್ಮಿತಕಾರರು ಲೋಹದಿಂದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ನಂತರ ಅತನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು: “ ಈ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯ ದಾರಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಮರದ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ,ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಲೋಹದಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಕಾರ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ, ಇವೆಲ್ಲಾ ನಿಜೀವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಅವನ್ನು ದಮಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ, ಅದರ ಚೈತನ್ಯಮಯವಾಗಿರುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸಿದಂತೆ ಪಳಗಿಸಬಾರದು ?” ಎಂದು ಅತನು ಯೋಚಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.. ಆಗ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಅತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿತು ಹೀಗೆ ಅತನಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಈ ಗಾಥೆಯನ್ನು ನುಡಿದರು:

“ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವವರು ನೀರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವರು,

ಬಾಣನಿರ್ಮಾತಕಾರರು ಬಾಣಗಳನ್ನು ನೇರ ಮಾಡುವರು,

ಬಡಗಿಗಾರರು ಮರದತುಂಡುಗಳನ್ನು ಬಾಗಿರುವರು,

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ದಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.”

ಅದನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ ಅತನು ಅಹೋ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದನು, ಹಾಗೂ ಶೋಕರಹಿತರಾಗಿರುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದನು.

ಹೀಗೆ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿನ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ವಿವೇಕಿಗಳು ಹೇಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸುವರೋ ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯನ್ನು ಹರಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೂ ಹಾಗೂ ಪರರಿಗೂ ಸುಖ-ಹಿತಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

